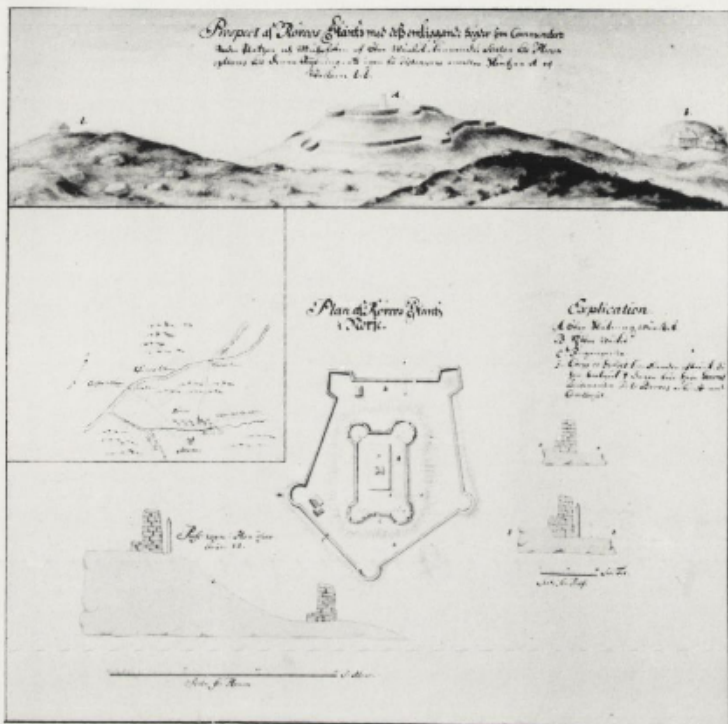

Røros skanse

Røros skanse. Tegninger laget etter at svenske tropper rykket inn på Røros i desember 1718. Krigsarkivet, Stockholm.

Skansen ble anlagt i 1711 på en høyde syd for Røros og Hitterelva. Dens egentlige navn var Korthaugen skanse. Dens ytre, lavreliggende, femkantete omslutningsmur hadde i hjørnene to bastioner og tre rondeller. Sidekantenes lengde var omtrent 50 m. Den firkantete, indre kjerne hadde rondeller i hjørnene og var omgitt av palisader. Midt inni den lå en vaktstue. Ifølge general Buddes rapport var besetningen på 620 mann. Skansen var bestykket med fire 12-punds kanoner, som var stilt under kommando av en «fyrverker».

1. desember 1718 fikk kobberverksdirektør Bergmann melding om at Armfeldts styrker var på marsj oppover Gauldalen. Han gav derfor ordre om at gruvemannskapene ved Røros Kobberverk skulle forlate sitt arbeid og stille i Bergstaden med gevær og ammunisjon. Da det så kom melding om at svenske ryttere som hadde forfulgt norske dragoner til Dovre, antakelig ville ta veien over Kvikne, Vingelen og Tolga, fryktet garnisonens sjef, kaptein Mentzonius, at hans avdelinger skulle bli angrepet både fra nord og syd. Han besluttet da å føre sin garnison til Haldalen for å gjøre forhugning i Dragåspasset og møte fienden der. Menzonius ødela skansen, brente magasinene og drog så nordover. Sammen med sine egne soldater tok han også med de våpendyktige arbeidsfolk fra Kobberverket. Disse returnerte imidlertid til Røros hvor de ble avvæpnet av svenskene, som hadde innkvartert seg der i den sterke vinterkulden. Den svenske generalløytnant de la Barre drog senere med 400 ryttere mot Haldalen, der han møtte Menzonius og hans garnison 21. desember. Han deltok så videre i den tragiske marsj over Tydalsfjellene.

Bergmann fikk sterk kritikk av verkets eiere fordi han hadde samtykket i at bergkompaniene forlot Røros. Til sitt forsvar sa han at de militære ledere hadde rådd til det, da de mente det var vanskelig å «maintenere» ved Røros skanse, men bedre å forhugge seg ved Dragås. Skansen ble gjenoppbygd i 1772. Et steinhus som opprinnelig var kruttmagasin, er det eneste som i dag står igjen av Korthaugen skanse.